

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 10.1.2025 r.
C(2025) 64 final

SENSITIVE*: *COMP Operations*

Przedmiot: Pomoc państwa / Polska
SA.116586 (2024/N) – Dopłaty do składek z tytułu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowe refinansowanie odszkodowań należnych producentom rolnym z tytułu szkód spowodowanych przez suszę (reasekuracja) (Zmiana środka SA.107026 (2023/N))

Szanowny Panie Ministrze!

Komisja Europejska („Komisja”) pragnie poinformować Polskę, że po przeanalizowaniu informacji dostarczonych przez polskie władze dotyczących wyżej wymienionego środka pomocy państwa („zmieniony program”), Komisja postanowiła nie wnosić żadnych zastrzeżeń w odniesieniu do przedmiotowego środka, ponieważ pomoc ta jest zgodna z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”).

Komisja oparła swoją decyzję na następujących ustaleniach:

1. PROCEDURA

- (1) Pismem z 14 listopada 2024 r., zarejestrowanym przez Komisję tego samego dnia, Polska zgłosiła wyżej wymieniony środek pomocy zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE.

2. OPIS

- (2) Przedmiotowe zgłoszenie dotyczy zmiany („zmiana”) programu pomocy SA.107026 (2023/N) („istniejący program”), zatwierdzonego decyzją

* Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions: <https://europa.eu/db43PX>

Jego Ekscelencja Radosław Sikorski
Minister Spraw Zagranicznych
Al. Szucha 23
00 - 580 Warszawa
POLSKA

Komisji C(2023) 3299 final¹ z dnia 16 maja 2023 r. („pierwotna decyzja”) na okres do dnia 31 grudnia 2027 r.

- (3) Istniejący program stanowi ponowne wprowadzenie programu zatwierdzonego 17 lutego 2015 r., SA.39562 (2014/N) „Dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowego dofinansowania odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą (reasekuracja)”², który został następnie zmieniony i przedłużony do dnia 31 grudnia 2020 r. (SA.45148 (2016/N)³, SA.47824 (2017/N)⁴ i SA.52145 (2018/N)⁵).

2.1. Podstawa prawna

- (4) Podstawę prawną zmienionego programu stanowią:
- Ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich („Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich”) („ustawa”);
 - projekt ustawy z dnia 6 listopada 2024 r. o zmianie wyżej wymienionej ustawy („ustawa zmieniająca”);
 - projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla upraw słonecznika, facelii, gorczycy, lnu, konopi włóknistych, bobowatych drobnonasiennych i roślin zielarskich na 2025 r.

2.2. Opis istniejącego programu i jego zmiany

- (5) Pomoc w ramach istniejącego programu pomaga utrzymać stabilne dochody gospodarstw rolnych poprzez wsparcie kosztów ubezpieczenia produkcji rolnej przed skutkami strat spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi. Pomoc udzielana jest w formie dotacji z budżetu państwa na składki wynikające z umów ubezpieczenia zawartych w odniesieniu do podstawowych upraw rolnych i najważniejszych gatunków zwierząt gospodarskich w Polsce. Co do szczegółowego opisu istniejącego programu Komisja odsyła do odpowiednich motywów pierwotnej decyzji (motywy 11–43).
- (6) Istniejący program został zatwierdzony na podstawie sekcji 1.2.1.6 w części II rozdziału 1 Wytycznych w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich⁶ („wytyczne”) dotyczącej pomocy na „opłacenie składek ubezpieczeniowych”.

⁽¹⁾ Dz.U. C 212 z 16.6.2023, s. 4.

⁽²⁾ Zatwierdzony decyzją Komisji C(2015) 741 final z dnia 17 lutego 2015 r., Dz.U. 116 z 10.4.2015, s. 9.

⁽³⁾ Zatwierdzony decyzją Komisji C(2016) 5152 final z dnia 12 sierpnia 2016 r., Dz.U. 20 z 20.01.2017, s. 29.

⁽⁴⁾ Zatwierdzony decyzją Komisji C(2017) 2393 final z dnia 19 kwietnia 2017 r., Dz.U. 291 z 1.09.2017, s. 15.

⁽⁵⁾ Zatwierdzony decyzją Komisji C(2019) 87 final z dnia 8 stycznia 2019 r., Dz.U. 78 z 1.03.2019, s. 9.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 485 z 21.12.2022, s. 1.

- (7) Zmiana ma na celu zwiększenie powierzchni ubezpieczonych upraw rolnych o około 100 000 hektarów.
- (8) Wprowadza się następujące zmiany:
- a) rozszerzenie wykazu upraw, w odniesieniu do których może zostać przyznana pomoc z tytułu składek ubezpieczeniowych, poprzez dodanie: gryki, słonecznika, facelii, lnu, konopi włóknistych, soi, bobowatych drobnonasiennych, gorczycy i roślin zielarskich;
 - b) wprowadzenie specjalnych zasad dotyczących drzew i krzewów owocowych oraz truskawek, a mianowicie:
 - a. zwiększenie maksymalnej stawki składki ubezpieczeniowej⁷, w odniesieniu do której można przyznać pomoc, z 9 %, 12 % i 15 % sumy ubezpieczenia drzew i krzewów owocowych oraz truskawek do 20 %, 22 % i 25 %;
 - b. zwiększenie maksymalnego pomniejszenia odszkodowania za szkody spowodowane przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, ujemne skutki przezimowania i przymrozki wiosenne, które to pomniejszenie może zostać zastosowane przez zakłady ubezpieczeń, z ogólnie stosowanego pułapu 10 % wartości szkód do 35 % sumy ubezpieczenia drzew i krzewów owocowych oraz truskawek;
 - c. w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia drzew i krzewów owocowych oraz truskawek za pośrednictwem dystrybutora ubezpieczeń⁸ innego niż zakład ubezpieczeń, jeżeli wynagrodzenie dystrybutora ubezpieczeń wynosi więcej niż 3 % składki z tytułu ubezpieczenia, wysokość pomocy jest pomniejszana proporcjonalnie do odsetka, o jaki wynagrodzenie to przekracza 3 % tej składki.
- (9) Proponowane rozszerzenie wykazu upraw stanowi odpowiedź na wnioski skierowane do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w związku z rosnącą popularnością dodanych upraw, które są ważnym elementem działalności rolniczej. Zmiany dotyczące drzew owocowych, krzewów i truskawek zostały zaproponowane w związku z trudnościami napotykanymi przez producentów chcących wykupić ubezpieczenia sadów i owoców na rynku ubezpieczeń, a tym samym w celu usunięcia barier w dostępie do ubezpieczenia drzew i krzewów owocowych oraz truskawek.
- (10) Ustawa zmieniająca wejdzie w życie 1 stycznia 2025 r. i będzie obowiązywać do 31 grudnia 2027 r. Podstawa prawna stanowi, że zmiany będą stosowane dopiero od dnia ogłoszenia pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej dotyczącej zmiany istniejącego programu.

⁽⁷⁾ Pomoc przyznawana jest wyłącznie pod warunkiem, że zakłady ubezpieczeń ustalają stawki składek ubezpieczeniowych nieprzekraczające pewnego odsetka wartości ubezpieczenia (zob. motyw 19 pierwotnej decyzji).

⁽⁸⁾ Jak określono w art. 3. ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz.U. 2024 poz. 1214).

3. OCENA PROGRAMU

3.1. Istnienie pomocy państwa – zastosowanie art. 107 ust. 1 TFUE

- (11) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE „z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”.
- (12) Istnienie pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE zostało stwierdzone w analizie przeprowadzonej w pierwotnej decyzji, do której odsyła Komisja (motywy 49–57 pierwotnej decyzji). Zmiany będące przedmiotem zgłoszenia nie podważają przyjętego w pierwotnej decyzji stwierdzenia Komisji dotyczącego istnienia pomocy.

3.2. Zgodność pomocy z prawem

- (13) Podstawa prawna zawiera klauzulę zawieszającą, zgodnie z którą zmieniony program nie będzie stosowany i w związku z tym pomoc w ramach zmienionego programu nie zostanie przyznana do czasu zakończenia przez Komisję procedury zgłoszenia określonej w art. 108 ust. 2 Traktatu w drodze ostatecznej decyzji i uznania programu za zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- (14) Władze polskie wypełniły zatem swoje zobowiązania wynikające z art. 108 ust. 3 TFUE.

3.3. Zgodność pomocy z rynkiem wewnętrznym

3.3.1. Zastosowanie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE

- (15) Zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE pomoc państwa może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeśli (i) jest przeznaczona na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile (ii) nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.

3.3.2. Stosowanie wytycznych

- (16) W odniesieniu do zmienionego programu zastosowanie ma sekcja 1.2.1.6 w części II rozdziału 1 wytycznych dotycząca pomocy na „opłacenie składek ubezpieczeniowych”. Jest to ta sama sekcja, na podstawie której zatwierdzono pierwotny program (motyw (6)).
- (17) Zgłoszone zmiany, o których mowa w motywie (8), nie mają wpływu na analizę przeprowadzoną w kontekście pierwotnej decyzji (motywy 61–102 pierwotnej decyzji), ponieważ nie mają wpływu na kategorię kosztów kwalifikowalnych ani na maksymalną intensywność pomocy zatwierdzoną w pierwotnej decyzji.
- (18) Komisja może zatem podtrzymać swoje wstępne wnioski dotyczące zgodności programu z rynkiem wewnętrznym.

- (19) W świetle wszystkich powyższych rozważań istniejący program zmieniony zgłoszonym środkiem pozostaje zgodny z odpowiednimi przepisami wytycznych i może podlegać odstępstwu przewidzianemu w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.

4. PODSUMOWANIE

W związku z powyższym Komisja podjęła decyzję o niewnoszeniu zastrzeżeń w odniesieniu do istniejącego programu zmienionego zgłoszonym środkiem, ponieważ pozostaje on zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.

W przypadku gdyby niniejsze pismo zawierało informacje, które nie powinny być przekazywane osobom trzecim, należy poinformować o tym Komisję w terminie piętnastu dni roboczych od daty jego otrzymania. Jeżeli Komisja nie otrzyma w wyznaczonym terminie uzasadnionego wniosku w tym względzie, uzna to za wyrażenie zgody na ujawnienie osobom trzecim i publikację pełnej treści niniejszego pisma w autentycznej wersji językowej na stronie internetowej: <https://competition-cases.ec.europa.eu/search?caseInstrument=SA>.

Wniosek należy przesłać pocztą elektroniczną na adres Rejestru pomocy państwa w Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Komisji Europejskiej:

European Commission,
Directorate-General Competition
State Aid Greffe
B-1049 Brussels
Stateaidgreffe@ec.europa.eu

Z poważaniem

W imieniu Komisji

Teresa RIBERA
Wiceprzewodnicząca Wykonawcza

